

Popotne črtice.

V Kamniku.

I.

Mene zmiraj peté srbé, kakor cigana. Če sem le mesec dni neprenehoma v mestu, že moram ven, bodi si tudi le eno uro daleč.

Tako so me tudi oni dan zopet peté zsrbele in mahnili sem jo preko Mengša na Homec. Kje da je Homec, to vsak vé, vsaj ga je daleč videti. Cerkev stoji na lepo obraščenem homcu — od tod imé vasi in cerkvi, katera je na pol božja pot, zidana v podobi križa. V zvoniku, ki stoji samec, visé zvonovi, leta 1755. vlti z glasovi D, Fis, Gis, kar nekako čudno doní. Druga mikavnost za-me so bili ta pot cigani, ki so se v celih trumah tu okrog vlačili in ljudi nadlegovali. Na pokopališči pri cerkvi sem videl grob ciganskega otroka. Ljudje so mi rekli, da je mati, ko je bil pokopan, na grobu plakaje sedela noč in dan. To je ginljivo, če ni le običaj.

V prijazni vasici pod cerkvijo prenočivši podam se drugo jutro v družbi proti Kamniku. Kamnik! Koliko se je zadnje dni govorilo, koliko se zdaj še govori in piše o Tebi! In to po vsi pravici, kajti Ti si tisto srečno mesto, v katerem se je rodil „Ivan Veliki“, vitez sv. groba, po domače Hansel Kecelj. Iz mladih let njegovih vé svet malo, toliko več pa domače mesto; saj so tudi Mohameda v mladih letih le v Medini poznali. Kamniški Hansel je hodil nekaj časa v šolo, a ne dolgo, po lepi „trojki“, ki jo je vjel, se mu je pot do učenosti pristudila. Potem je dečko šole na kol obesil in zabaval se po svoje — kako, vé vse mesto, saj sta „Hansel s Kovačevo“ bila lep roman Kamničanov. Pravijo, da pri pomnoženju malih Kamniških „purgarjev“ on ni bil čisto nedolžen. Mila mu sreča vkrene, da njegov „papa“ družega imena umré in mu zapusti lepo premoženje. Zdaj je „Hansel“ postal „Johan“ deželen poslanec za Kamnik, Tržič in Radoljico. Kako se na svetu vse prekucne!

Tako sem premišljeval dosedanji životopis dandanes slavnega Hanselna na poti med Homcem in Kamnikom. V tem dospemo do predmestja. Huda vročina nas priganja stopiti v gostilnico Kristofovo. Že mi stoji noga na pragu, kar se spomnim, da je gostilničar v Tržiči dal svoj glas „Hanselu“. Dalje tedaj, če tudi žeje poginemo.

Prav trepetá mi srcé, ko koračimo po „Šatni“ navzgor. To je tedaj tisto srečno mesto, ki ima za župana „Johana“ Keceljna! Pa vsaj se to že koj pozná. Le poglej tlak tam, kjer se navzdol na glavni trg spuстиš. Kamenita hribovska pot ni nič proti temu, ponoči bi si jaz ne upal tû hoditi. Pa kaj mar to Keceljnu županu! On se vozi, naj se pa še drugi.

V čitalnici malo ohladivši in okrepčavši se lezemo na Mali grad. Da, lezemo, kajti stopnice so take, da se le po vseh štirih more nekoliko varno plezati navzgor. Slava mestnemu županu! Na Malem gradu je cerkvica s tremi nadstropji ali marveč tremi kapelicami, druga vrhu druge. Ljudje pravijo, da je to spomin na tri brate, ki so vsi ob enem novo mašo brali. Iz mostovža je lep razgled po mestu in strugi Bistrice. Pod košatimi drevesi bi bilo prav prijetno počivati, če bi bila le kaka klopica ali sploh kaj, kar bi kazalo, da kdo za ta lepi, romantični prostor skrbi. Al to ti je puščava! Vse trohni, razpada — menda župan nikdar tu sem ne pride.

Zidovje cerkvice je vse opisano, ker menda vsak misli, da mora tu svoje imé ohraniti prihodnosti. Ven-

dar sem našel na zidi precej debel napis v dveh vrstah, ki se tako-le glasite:

Mično v resnici je mestice Kamnik,

Vendar — temní ga nemškutarski slamnik.

„Vrlo dobro!“ vskliknem neznanemu mi pesniku, ki je to tako dobro zadel. (Kon. prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Koliko so velike vojske v tretji četrtini našega stoletja ljudi in denarja požrle?* O tem poroča Angleški časnik „The Economist“ tako-le: V Krimski vojski 750.000 ljudi, v Laški vojski 1859. leta 45.000, v Šlesvig-Holstajnski 3000, v Južno-amerikanski 280.000, v Severo-amerikanski 520.000, v Avstrijsko-prusko-laški 1866. leta 45.000, pri ekspediciji v Mehiko, Kino in Konhinkino 65.000, v Nemško-francoski vojski 1872. leta 215.000, — skupaj tedaj je vojska o teh 3 letih požrla 1 milijon in 920.300 ljudi. — Denarja je požrla Krimska vojska 3400, Laška 600, Severo-amerikanska 9400, Južno-amerikanska 4600, Avstrijsko-prusko-laška 660, ekspedicija v Mehiko itd. 400, in Nemško-francoska 5000 milijonov, skupaj tedaj 24.060 milijonov goldinarjev našega denarja.

* *Davkarije na Pruskem*, ki se rade stavijo drugim državam na izgled, od ubozih otrók, ki po gozdih jagode in borovnice pobirajo, da jih prodajajo v toplicah, pobirajo davek — po 2 tolarja na leto!

Zabavno berilo.

Angora.

Zgodovinski-romantičen obraz.

2.

(Dalje.)

A pozdravi ga tû hripavi, pa vendar še prodirajoči glas divjega derviša, — glas: „Ya gaza, ya džedid! tû je sè svojimi tovariši vred krivoverec in odpadnik, zavvržen izpred Allahovega in prorokovega obličja, kdor mu odpré vrata v gehenno, ta bode počival pod prorokovim plaščem vés čas svojega življenja, a če pogine, še danes bode užival sedmih nebes radost! Na-nj, pravoverci, na-nj, alkoranovi čestitelji!“ — kričal je, kakor bi ne bil videl, kako bežé pravoverci, alkoranovi čestitelji, ki se bojé le sultanovega pogleda; ali mu je strjena kri zakalila oči, da jih ne vidi, ali pa je njegova osvetna besnost promenila se v blaznost!

Sultan se je obrnil va-nj in videl ga je, da stoji nekemu slopu na podstavku — nag, okropljen s krvijo, kakor kaka smrtna prikažen. „Allah akhbar!“ — je vskriknil padišah, prodril je iz njega strašen kratek smeh, pognal je konja nekoliko skokov bliže k njemu, „sveti mož, ali si ti ta, ki moj ljud ščuješ na-me, na svojega gospodarja? — A kaj? — ali je bila preskrbno zakrita tvoja svetost s cunjami tvojega plašča, ker jo na ogled staviš brezi zagrinjala? — Oj, kar je tebi drago, jaz ti ne braním tega, Bismillah! ali moj serajl ni ugoden prostor, da bi te častili v njem, v serajlu bivajo krivoverci in odpadniki, tvoja svetost bi v njem utegnila trpeti nečast. Junaci!“ — vskriknil je ostanku serajlove straže — „primite ga! Dal bi ga usmrtiti na izgled drugim, ali obljubil sem mu o neki priliki življenje, ali je to ali to, naj živí! primite pa ga le, a vženite ga v kurnik, odločen levu, ki ga čakamo; ženite ga